

NASJONALT KUNNSKAPSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS

STATENS BARNEHUS
Et tverrfaglig kompetansehus

Oslo

Helse hos barn som kommer til oppfølging etter tilrettelagt avhør - En studie fra Barnehuset i Oslo -

Mia Myhre, Else-Marie Augusti, Frode Syringen & Janne Rueness

NKVTS.NO

Bakgrunn

Sammenhengen mellom voldsutsatthet i barndom og risiko for senere fysiske og psykiske helseplager gjennom livsløpet, er godt dokumentert og kjent, så vel fra internasjonale som nasjonale studier.

Det er imidlertid mindre kunnskap om hvilke helseplager utsatte barn og unge har omkring tidspunktet for avdekking og tilrettelagte avhør.

Formål

- Undersøke sammenhenger mellom ulike former for voldseksponering og fysiske- og psykiske traumerelaterte plager hos barn som kommer til oppfølging ved barnehus etter tilrettelagt avhør
- Øke forståelsen av de faktorene som leder til at barn forteller om vold og overgrep
- Barns hjelpsøking før og etter at de har fortalt om vold og overgrep

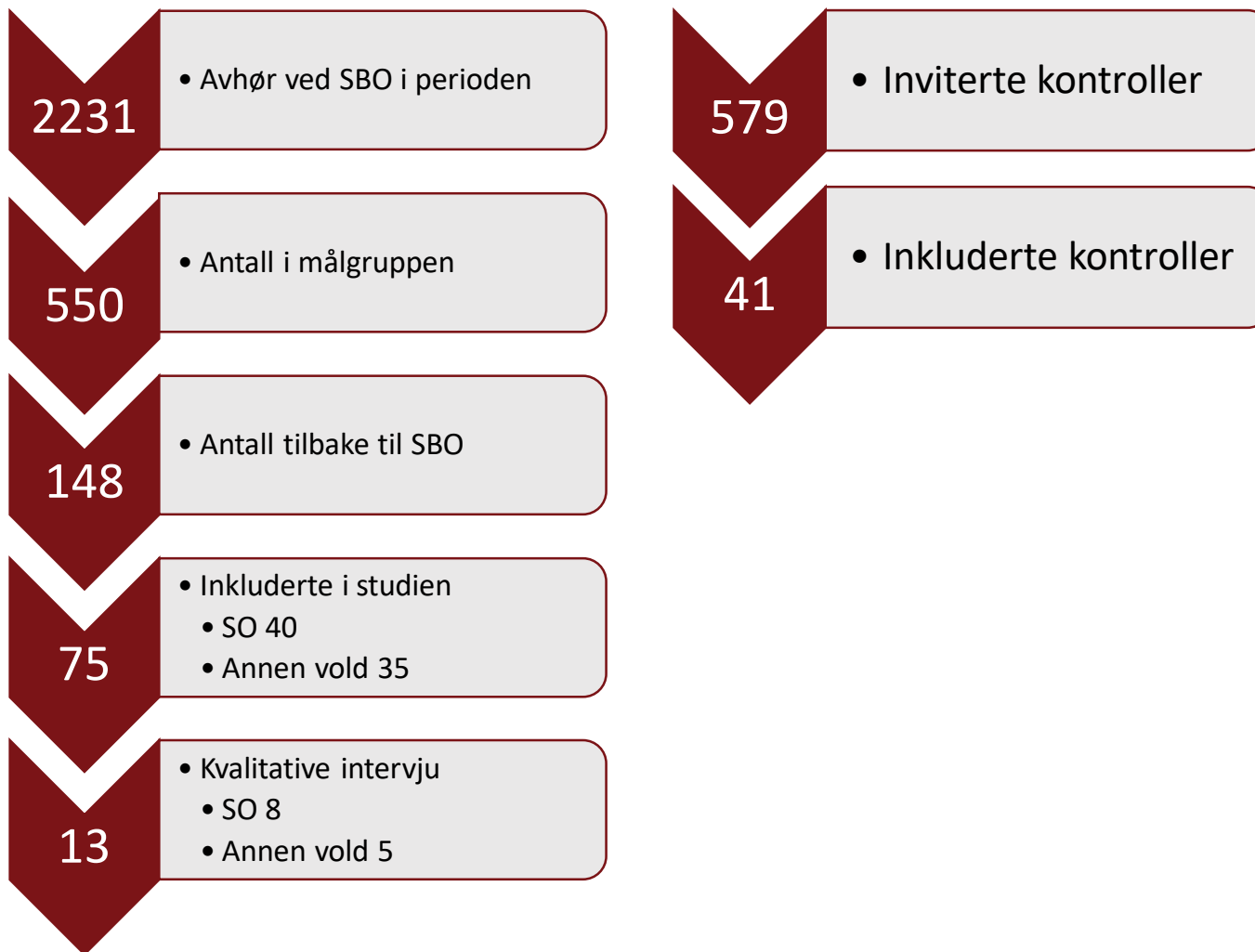
Prosedyre

- Klinisk observasjonsstudie og case- kontroll studie der utvalget består av barn og unge som har vært til tilrettelagt avhør ved Statens barnehus Oslo i perioden 01.10.16 – 30.11.18 og kontroller trukket fra folkeregisteret.
- Inklusjonskriterier
 - Alder 10 - 18 år
 - Status som fornærmet i saken og har bekreftet vold i avhør
 - Takket ja til en frivillig vurderingssamtale
 - Tilgjengelig samtykkekompetanse på vegne av barnet eller eget samtykke
- Eksklusjonskriterier
 - Psykose
 - Suicidalitet
 - Moderat eller alvorlig psykisk utviklingshemming
- Del av kartleggingen som gjøres av de ansatte ved barnehuset

Måleinstrumenter

- *Trauma Symptom Checklist for Children* (TSCC; Briere, 1996)
 - angst
 - depresjon
 - sinne
 - posttraumatisk stress
 - dissosiasjon
- *Kartlegging av andre traumeerfaringer* (Kate-B: NKVTS, 2015)
- Somatiske helseplager målt med *the Children's Somatic Symptoms Inventory* (CSSI-8; Walker, Beck, Garber, & Lambert, 2009).
- *Shame and Guilt After Trauma Scale* (SGATS; NKVTS, 2015)
- Barnas aktuelle voldserfaringer registrert av ansatte ved barnehuset i eget skjema

Inklusjon

Sosiodemografi

Type	Totalt (N=75)	Seksuelle overgrep (N=40)	Annen vold (N=35)	P-verdi
Kjønn				0,001**
Jenter	52	36	16	
Gutter	23	4	19	
Alder				0,549
M	13,17	13,75	12,51	
SD	(1,82)	(1,71)	(1,74)	
Relasjon til overgriper				<0,001**
Innenfor familie	44	12	32	
Utenfor familie	31	28	3	
Fødeland foreldre				<0,001**
Begge nordiske	33	26	7	
En fra Norden	19	7	12	
Ingen fra Norden	23	7	16	
Bo- og familiestruktur				<0,001**
Bor med begge foreldre	21	19	2	
Skilte foreldre	46	17	29	
Bor utenfor hjemmet	8	4	4	

Utsatthet for flere typer av alvorlige hendelser

Type	Totalt (N=75)	Seksuelle overgrep (N=40)	Annen vold (N=35)	P-verdi
Antall voldstyper i anmeldte forhold (1–6)				<0,001**
Én voldstype	43	34	9	
1 i tillegg	20	4	16	
2+ i tillegg	12	2	10	
Type anmeldt forhold				<0,001**
Enkelthendelse	22	19	3	
Gjentatte hendelser	40	14	26	
Tidligere traumeerfaringer (0-15)^a				0,136
0	12	4	8	
1–3	46	24	22	
4 +	17	12	5	

Skam forbundet med vold og seksuelle overgrep^a

Voldskategori	Bekymret for hva andre kan tenke om deg	Prøvd å skjule det	Skammet deg over det	Sett ned på deg selv
(N=75)	%	%	%	%
Seksuelle overgrep (n=40)	72,5	75,0	77,5	50,0
Annen vold (n=35)	45,7	71,4	34,3	23,5

Note. ^a«Ja, litt» og «Ja, mye» sammenslått ^bn=34 på sp.m. sett ned på seg selv

Skyld forbundet med vold og seksuelle overgrep^a

Voldskategori	Bebreidet deg selv	Skulle ha forhindret det	Skulle ha gjort noe annerledes	Gjorde noe galt	Hatt skyldfølelse
(N=75)	%	%	%	%	%
Seksuelle overgrep (n=40)	70,0	75,0	70,0	60,0	57,5
Annen vold (n=35)	31,5	42,8	29,4	34,3	28,6

Note. ^a«Ja, litt» og «Ja, mye» sammenslått

Oppsummert traumerelaterte symptomer

- Barn som hadde vært til tilrettelagt avhør rapporterte flere traumesymptomer
 - Posttraumatiske stressreaksjoner
- De som var utsatt for seksuelle overgrep rapporterte i denne studien høyere symptombelastning enn de utsatt for annen type vold
 - Somatiske helseplager
 - Søvnvansker
 - Depresjon og dissosiasjon (TSCC)
 - Skam og skyld

Oppsummering og implikasjoner

- En systematisk kartlegging av symptomer og reaksjoner hos traumeutsatte barn gir en nyttig forståelse av hvilke utfordringer barna har.
- I tillegg viktig å få god oversikt over barnets voldserfaringer og andre potensielle traumatiske hendelser barnet kan ha vært utsatt for.
- Viktig vurderingsgrunnlag for videre oppfølging i barnehus, råd og anbefalinger til foreldre og hjelpeapparatet rundt barna, og for mer presise henvisninger til rett instans.
- Studien bekrefter at en grundig og systematisk kartlegging er mulig innenfor barnehusenes rammer, og bidrar til å sikre bedre tilpasset oppfølging for utsatte barn og unge.

- Imidlertid kun et mindretall tilbake til oppfølging ved SBO, med lavest andel for dem som var utsatt for mishandling i nære relasjoner.
 - Etablert oppfølging i BUP
 - Særlige sårbare med en vanskelig og uavklart omsorgs- og livssituasjon i tillegg til voldserfaringer.
 - Sentralt spørsmål er om denne gruppen barn får ivaretatt behovet for støtte rundt sin livssituasjon og psykiske helse hos barneverntjenesten og andre steder, eller om det er en gruppe som i mindre grad får den oppfølgingen de har behov for?
- Studien tyder overordnet på at barnehuset fyller et behov i omsorgskjeden for utsatte barn, og at de ansatte har en viktig koordinerende rolle.

Takk for oppmerksomheten 😊

